

info@

udruga-gradova.hr

PRIPREME ZA IZBORE

Što trebamo znati u postupku primopredaje lokalne vlasti?

Član uredništva Ante Galić pripremio je osvrt na najvažnije administrativno-pravne specifičnosti oko kojih je u postupcima primopredaje vlasti bilo dosta lutanja i nejasnoća.

Obrađene su zakonske odredbe, odgovarajući obrasci, sudska praksa i ogledni primjeri rješenja u svezi trajanja mandata, prava po prestanku obnašanja dužnosti, prava izabranih i imenovanih osoba u jedinicama lokalne samouprave, primopredaja lokalne vlasti, zabrana kadrovskih promjena, konstituiranje predstavničkog tijela, te mirovanje mandata članova gradskog vijeća sa statutarnim i poslovničkim odredbama. Podrobniji materijali objavljeni su na poveznici: <https://bit.ly/2OFL5OQ>

AMBICIOZAN PLAN:
ENERGETSKA NEOVISNOST DO 2030. GODINE

Križevački sunčani krovovi

Grupno ulaganje građana u obnovljive izvore energije

STR. 2

Devet gradova dobilo certifikat

GRAD za mlade

Titulu Grada za mlade u razdoblju od 2021. do 2024. godine će nositi:

- Karlovac
- Novska
- Šibenik
- Koprivnica
- Opatija
- Varaždin
- Labin
- Rijeka
- Zabok.

Tijekom evaluacije mapirane su dobre prakse među prijavljenim gradovima te će iste biti javno objavljene s ciljem njihove dostupnosti svim zainteresiranim gradovima.

Gradovi, koji na ovom pozivu nisu dobili Certifikat, dobit će komentare evaluatora i Povjerenstva kako bi mogli nastaviti raditi na razvoju kvalitetnih lokalnih politika za mlade. Poziv za dodjelu Certifikata će se ponavljati jednom godišnje, a sljedeći poziv se očekuje u siječnju 2022. godine.

SRDAČNE ČESTITKE DOBITNICIMA!!!

U OVOM BROJU DONOSIMO:

KAKO JE NOVSKA POSTALA
MAGNET ZA MLADE ... 4

H2 EKONOMIJA ... 6

POZIV ZA PRIJAVE NA
EUROPEAN CITY FACILITY ... 7

PROJEKT "SUSTINEO" ... 7

UG - REKAPITULACIJA
MANDATA ... 8

Križevački sunčani krovovi

Grupno ulaganje građana u obnovljive izvore energije

Prvi projekt ulaganja građana u gradski projekt, jedinstven u Hrvatskoj, Grad Križevci i Zelena energetska zadruga pokrenuli su 2018. godine investicijom u izgradnju fotonaponske elektrane na javnom objektu pod nazivom Križevački sunčani krovovi. Građanima je pružena mogućnost da financiraju postavljanje 230 tisuća kuna vrijedne elektrane na krov Razvojnog centra i tehnološkog parka Križevci kroz davanje zajma na razdoblje od 10 godina unutar kojih im se vraća ulog s kamatom od 4,5 posto.

Najniži ulog bio je 1.000,00 kuna, a najviši 10.000,00 kuna. Nakon objave kampanje potreban iznos prikupljen je u samo 10 dana te je odaziv građana bio zaista izvanredan. Snaga postavljene elektrane je 30 kW, a procijenjena ušteda plaćanja računa za struju je 36.000,00 kuna godišnje.

Već 2019. godine Križevci su proveli i drugo grupno ulaganje, ovoga puta za postavljanje fotonaponske elektrane na krov Gradske knjižnice „Franjo Marković“, Križevci. Vrijednost ove elektrane bila je 172 tisuće kuna, a potreban iznos

prikupljen je u rekordnih dva dana te je također u potpunosti financirana od strane građana po modelu mikro zajmova. Svaka fizička osoba mogla je postati ulagač davanjem zajma na razdoblje od 10 godina, unutar kojeg će im se vratiti ulog s kamatama od 3 posto godišnje. Najniži ulog bio je 1.000,00 kuna, a najviši 7.500,00 kuna.

Postavljanjem ove elektrane snage 30 kW, Gradska knjižnica „Franjo Marković“ postala je prva hrvatska sunčana knjižnica.

Kako pokrenuti ljude?

Križevci su jedan od gradova predvodnika uključivanja građana u procese grada kroz inovativno grupno ulaganje građana u projekte obnovljivih izvora energije na javnim zgradama – Križevački sunčani krovovi, prikupljanjem inputa građana kroz ankete, pozivanjem na javna savjetovanja i rasprave, uključivanjem građana u kreiranje proračuna davanjem prijedloga putem e-maila te kreiranjem platforme sudjeluj.krizevci.hr za transparentno prikupljanje prijedloga građana, kao i za demokratsko glasanje o gradskim odlukama i provedbi različitih projekata na razini javne vlasti.

Projektom Križevački sunčani krovovi među građanima se razvija svijest o važnosti korištenja obnovljivih izvora energije, kao polazište novih programa kojima Grad Križevci financira postavljanje fotonaponskih elektrana na krovove obiteljskih kuća, kako bi do 2030. godine postao energetska neovisan grad. ■

Detaljnije materijale o projektu možete vidjeti na poveznici <https://bit.ly/3uHUJjt>

Prilog Al Jazeere:

<https://www.youtube.com/watch?v=zmNGlpNe3DU>

<https://www.youtube.com/watch?v=qd2b4mTTSAQ>

Prezentacija za ulagače: <https://bit.ly/3d9synA>

INKUBATOR VIDEOIGARA

Kako je **Novska** postala magnet za **mlade**

Foto: Mario

„Suočeni s velikim brojem iseljavanja mladih morali smo napraviti plan kako s lokalne razine utjecati na radna mjesta. Odlučili smo da je najbolji model dodjela potpore za samozapošljavanje i tako smo potaknuli razvoj poduzetništva. Država je svoj oblik poticanja kreirala i po uzoru na njega smo kroz gradski proračun osigurali sredstva. „Sada, s odmakom od nekoliko godina, vidimo da smo donijeli dobru odluku“, izjavio je Marin Piletić, gradonačelnik Novske koja ima najviše novootvorenih obrta u Sisačko-moslavačkoj županiji. Potpore države i grada od 100.000,00 kn dobile su nezaposlene osobe koje žele pokrenuti tvrtku u Novskoj. Ovim putem otvoreno je oko 170 radnih mjesta.

Marin Piletić, gradonačelnik Novske

Sisačko-moslavačka županija tradicionalno je vezana uz metalnu industriju, ali nažalost nekadašnji divovi i predvodnici razvoja te iste industrije danas to više nisu. Željeli smo stvoriti pozitivno okruženje u kojem se poduzetnici mogu razvijati. Želja nam je bila napraviti inkubator koji će biti drugačiji, poseban, prepoznatljiv i zbog kojeg

će mladi ostati u Hrvatskoj. Odlučili smo se za inkubator namijenjen industriji videoigara jer se radi o industriji budućnosti. Ona je najkreativnija, ali istovremeno i najprofitabilnija industrija svijeta koja zanima nove generacije i ima najveću stopu rasta. Tako je pod kappom Razvojne agencije Sisačko-moslavačke županije (SIMORA)

nastalo PISMO, inkubator gaming industrije u kojem djeluje 49 start-upova.

EKSPERTNE EDUKACIJE

Jedan od takvih start-upova je tvrtka Grow, Josipe i Kristijana Benceka, koji su se odlučili napustiti dotadašnje poslove i upisati se na edukacije Unity i Blender u sklopu inkubatora PISMO, te potom u Novskoj otvoriti svoju tvrtku.

„U šest mjeseci i 1008 sati edukacije po osobi svladali smo tehnike izrade i animiranja 3D modela za video igre, programiranja u C#, naučili pravilnu izradu i pisanje koncepta video igre, primjenu matematičke logike i zakona fizike u igrama, organizaciju te izvedbu projekta video igre, dizajn i uređivanje korisničkog sučelja...“, kaže Kristijan koji smatra da je dobra edukacija bila temelj za sve ostalo. Edukacije u Novskoj do sada je prošlo već više od 150 polaznika, a trenutno 5. generacija polaznika

Josipa i Kristijan Bencek

uči osnove izrade video igara. „Cijela globalna, filmska i glazbena industrija ne dostižu ukupne prihode gaminga, a tu je i pojava mobilnih igara; E-sport je postao globalni pojam, a u sklopu PISMO inkubatora u planu je razvoj kampusa i E-sport arene. Zbog svega toga složili smo se da je naša vizija, dakle poslovna odluka, pratiti razvoj industrije i unaprijediti ponude, proizvode i usluge vezane uz gaming, a da ti proizvodi nisu nužno video igre za gamere.“, govori Josipa.

Efikan recept iz Novske prepoznalo je i Europsko udruženje razvojnih agencija (EURADA) koje je Razvojnoj agenciji Sisačko-moslavačke županije (SIMORA) dodijelilo nagradu kao najboljoj agenciji u Europi u 2020. godini. Oni posebno ističu koncept načina razvoja regije i kako zapošljavati osobe mlađe životne dobi, kako ih educirati da znaju izrađivati videoigre, mentorirati ih da što lakše uplove u poduzetničke vode, osigurati potporu njihovim start-upovima i omogućiti im da koriste vrhunski opremljene prostore i opremu u poduzetničkom inkubatoru. „Becoming gaming expert-capacities upskilling“ naziv je prakse koja je nagrađena, a

zaživjela je ujedinivši različite sudionike od politika sa svih nivoa do različitih načina financiranja, te u konačnici rezultirala otvaranjem start-upova te riješila problem zapošljavanja mladih u specijaliziranoj i najbrže rastućoj industriji – gaming industriji. Taj koncept uključuje i popularizaciju rada u ovom sektoru od rane mladosti, predstavljanje svijeta videoigara djeci i mladima kroz radionice u osnovnim školama i učenje engleskog jezika od vrtića. Razumljivo je da videoigre ne služe samo igranju, već je to i unosan biznis u kojem se itekako može uspjeti. Zato je bilo potrebno preokrenuti cijelo viđenje javnosti o videoigrama. To se uspjelo i kroz pokretanje novog hrvatskog četverogodišnjeg srednjoškolskog smjera - tehničar za razvoj video igara. Otvoren je u Tehničkoj školi Sisak (pohađaju ga već 2 razreda učenika), te u Srednjoj školi Novska od ove školske godine.

VIZIJA: KAMPUS GAMING INDUSTRIJE

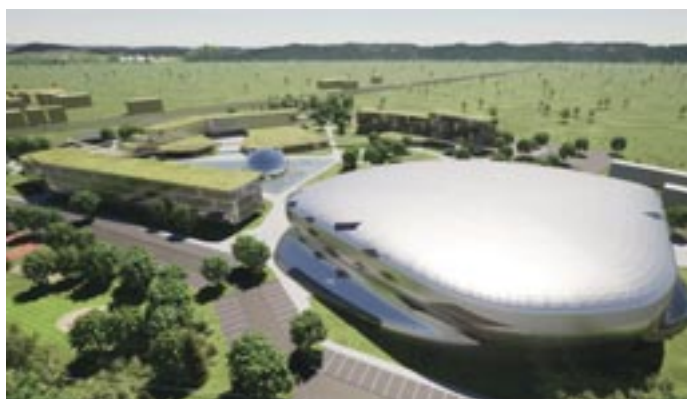
Veliki je interes i broj prijava učenika iz cijele Hrvatske na ove dvije škole. Izrađeno je već i idejno rješenje za Kampus gaming industrije na kojem će biti pokrenut

Mario Čelan,
direktor Razvojne agencije Sisačko-moslavačke
županije SIMORA

visokoškolski program za gaming.

„Naš tim sastoji se uglavnom od mladih stručnjaka. Lokalna i regionalna zajednica prepoznala nas je kao pokretača promjena u svojoj sredini i snažno stoji iza naših projekta, prvenstveno u financijskom smislu, a onda utjecajem na nacionalna državna tijela. Zato smo još ponosniji na nagradu EURADA-e da smo najbolja europska razvojna agencija jer smatramo da potičemo partnerstvo svih društvenih dionika. To je vidljivo i iz podatka da smo kroz svoje projekte u prošloj godini otvorili više od 200, a očuvali više od 1000 radnih mjesta.“, izjavio je direktor Razvojne agencije Sisačko-moslavačke županije SIMORA Mario Čelan. ■

H2 ekonomija

U H2 utakmici presudno je brzo reagiranje gradova.

Primjena vodika, kao ekološki vjerojatno najprihvatljivijeg energenta današnjice, ubrzano ulazi u sve pore suvremenog života: u stambene i poslovne zgrade, prijevozna i transportna sredstva, industrijske pogone... Ali ujedno stvara i nove razvojne prilike. Sasvim iznenada, u novoj H2 ekonomiji, koja osvaja svijet i bilježi snažan rast, pojavljuju se ogromne potrebe za elektroindustrijskim i metalnim proizvodima, te skladišnim kapacitetima. Izgradnja kompleksnih H2 postrojenja guta ogromne količine opreme, softvera, uređaja, tankova, plinovoda... a u mnogim segmentima H2 industrije postoje niše u kojima bi hrvatske tvrtke mogle uhvatiti globalne trendove. Nekoliko manjih tvrtki već razvija ciljane proizvode pogonjene vodikom (Dok-ing), ili u proizvodnji vodika (Tehnostan). Uz pametnu organizaciju, klasterizaciju i zajednički nastup mogle bi im se pridružiti i mnoge druge male i srednje tvrtke nižeg tehnološkog stupnja. Naravno, uz pametnu nacionalnu politiku predvodnici u tome bi trebali postati giganti kao Končar i ĐĐ, kako

bi se optimalno iskoristile izvanredne šanse za razvoj, rast i internacionalizaciju.

ŠVICARSKI MODEL

Jedna od vodećih zemalja u primjeni H2 energetike je Švicarska sa strategijom uspostave potpune energetske neovisnosti svake pojedine zgrade i svake pojedine jedinice lokalne samouprave. Njihove lokalne kampanje vode se pod sloganom: 'Ne damo nikome naš otpad' - to je energija koja se u specijalnim spalionicama pretvara u čisti vodik i omogućuje povezivanje lokalne proizvodnje energije s lokalnom potrošnjom (a EU fondovi takve projekte prate i do 100 posto).

No, konkurencija je velika i izuzetno je važno brzo reagirati. Gradovi su idealna organizacijska razina za usvajanje H2 energetike. Primarno kao korisnici, ali također i kao nositelji razvoja, koji mogu svoje lokalno gospodarstvo usmjeriti na brzu tranziciju prema novim H2 proizvodima i uslugama.

Nekoliko hrvatskih gradova već priprema projekte u toj domeni, a Udruga H2 - Hydrogen Cell spremna je stručnim znanjima i organizacijskom podrškom pomoći i svim ostalima, pa je na koncu susreta već zakazana i sljedeća prezentacija u Osijeku s intencijom da se razmotre mogućnosti uvođenja H2 tehnologija u postojeće komunalne projekte koji su pred realizacijom. ■

Otvoren poziv za prijave gradova na European City Facility

Novi poziv za prijave projektnih prijedloga na inicijativu European City Facility otvoren je od 29. ožujka do 31. svibnja 2021.

Pozivaju se svi gradovi koji žele ojačati svoje kapacitete za pripremu projekata energetske održivosti i tranzicije da sudjeluju u aktualnom pozivu. Nakon odličnog uspjeha hrvatskih gradova u prvom EUCF pozivu, u novom pozivu odabrat će se još veći broj gradova koji će imati koristi od prilagođene i pojednostavljene podrške za pristupanje bespovratnim sredstvima od 60.000 eura. Osigurana sredstva namijenjena su razvoju gradskog investicijskog koncepta te podržavaju pripremu potrebnih analiza (npr. pravnih, ekonomskih, tržišnih...) i studija izvodljivosti.

Sve informacije dostupne su na službenoj web stranici EUCF-a: www.eucityfacility.eu

Projekt SUSTINEO i prva Škola za lokalni održivi razvoj

sustineo
suradnjom, sudjelovanjem,
istraživanjem i edukacijom
za održivost

S ciljem poticanja održivog razvoja na lokalnoj razini kroz povezivanje i umrežavanje lokalne samouprave, udruga i visokoobrazovnih institucija te jačanja kapaciteta za zajedničko djelovanje, nastao je projekt SUSTINEO. Riječ je o trogodišnjem projektu financiranom iz Europskog socijalnog fonda čiji je nositelj ODRAZ – Održivi razvoj zajednice, a Udruga gradova sudjeluje u provedbi projekta kao jedna od partnerskih organizacija. U sklopu projekta, a s ciljem poticanja suradnje između javnog i civilnog sektora, održan je prvi od pet planiranih modularnih dvodnevni trening blokova pod nazivom Škola za lokalni održivi razvoj.

se vremena i za razgovor o klimatskim promjenama i mogućim „lokalnim“ rješenjima za održivu budućnost. Također, predstavljen je primjer dobre prakse Energetske tranzicije grada Križevaca prema klimatski neutralnom gradu uz osvrt kako se tu uklapaju građanske inicijative i građani.

Aktivnosti Škole za lokalni održivi razvoj odvijat će se do listopada 2021. Sljedeći susret planiran je za početak svibnja, a teme koje će se

obrađivati pokrivat će područje socijalnih inovacija i poduzetništva kao i primjere lokalnog razvoja vođenog zajednicom. Pored stjecanja novih znanja, prilika je to i za umrežavanje i osmišljavanje zajedničkih projekata održivog razvoja, učenja iz primjera dobre prakse te uključivanje u Mrežu za lokalni održivi razvoj. Detaljnije informacije o projektu SUSTINEO možete pronaći na webu Udruge gradova u kategoriji Projekti.

Prvi dvodnevni trening blok održan je u Zagrebu, 31. ožujka i 1. travnja 2021. Sudionicima su približena načela kao i Globalni ciljevi održivog razvoja, a našlo

HRVATSKI DIZAJN OSVOJIO
UGLEDNO NJEMAČKO PRIZNANJE

Future Office Champion

Zdravo radno mjesto -
jedinstvena uredska oaza
mira zagrebačke tvrtke
Dizzconcept

Usred pandemije korona virusa dizajnerski tim predvođen arhitektom Darkom Špiljarićem osmislio je inovativni Office Shell, uredsku kapsulu (školjku) opremljenu vrhunskim ergonomskim namještajem – elektropodiznim stolom, funkcionalnim ormarićima i ergonomskom radnom stolicom za aktivno sjedenje. ■

<https://bit.ly/2RqiJcp>

www.udruga-gradova.hr

UDRUGA GRADOVA - Rekapitulacija mandata

Na izmaku četverogodišnjeg mandata prigoda je rezimirati dobre rezultate i pomake koji su učinjeni u razdoblju od 2017. do 2021. godine pa krenimo redom: od financija i fonda fiskalnog izravnjanja za lokalne jedinice čije je uvođenje uslijedilo nakon dugogodišnjeg zalaganja Udruge gradova. Udruga se izborila i za kompenzacijske mjere za gradove da bi se nadomjestio pad prihoda zbog porezne reforme te su osigurani i beskamatni krediti za lokalne jedinice, ne bi li se premostili potencijalni problemi likvidnosti nastali uslijed pandemijom uzrokovanih gospodarskih poremećaja.

Preživjeli smo i tri izmjene Zakona o gospodarenju otpadom, dočekali donošenje podzakonskih akata te čak dvije reakcije Ustavnoga suda. Borili smo se sa zatvaranjem odlagališta i čudili nacrtima zakona. Reformu javne uprave dočekali nismo, osim što se stručna i „obična“ javnost imala priliku baviti „lex šerifom“.

Restart

Pandemija je poremetila planove i projekte mnogih pa tako i gradova i same Udruge, no ipak, surađivali smo, organizirali događanja, održali niz edukacija i odabrali najbolje gradove za mlade. Mandat je obilježilo i osnivanje urbanih područja/aglomeracija i primjena ITU mehanizma, a pojačano je i raspisivanje EU natječaja. Konačno je usvojena Nacionalna razvojna strategija 2030. i započelo programiranje za razdoblje od 2021. do 2027. godine. Mora se reći da su mnogi gradovi postigli dobre rezultate na pozivima za jačanje kapaciteta lokalnih uprava poput URBACT-a III i EUCF-a.

Mandat, koji uskoro započinje, neće biti lagan niti uobičajen jer predstoji „saniranje“ svih posljedica pandemije i negativnih učinaka po gospodarski i društveni život, predstoji prilagodba funkcioniranja gradskih uprava u drugačijim uvjetima te još veće oslanjanje na dobre ideje i pametna rješenja. Bit će zanimljivo, sretno nam! ■

Nakladnik: Udruga gradova u Republici Hrvatskoj

Za nakladnika: Nives Kopajtich Škrlec

Urednik: Goran Kauzlarić

Lektor: Izeta Colarić

Dizajn: Sanja Boljević

Grafička priprema: Alegra d.o.o., Zagreb

Tisak: Tisakara Kasanić

